

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Stockholm

Vår referens
Jennie Albinsson

Dnr LI2023/03919

Remissyttrande av Inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen för perioden 2026–2037

Företagarna har beretts möjlighet att avge remissyttrande om Trafikverkets Inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen för perioden 2026–2037. Här följer våra synpunkter.

Sammanfattning

Regeringen har uppdragit Trafikverket att ta fram ett inriktningsunderlag, i syfte att ge regeringen ett underlag till en kommande infrastrukturproposition. Inriktningsplaneringen omfattar bedömning av ekonomiska ramar och ger vägledning för prioritering av åtgärder i den statliga transportinfrastrukturen.

I inriktningsunderlaget beskrivs möjliga långsiktiga inriktningar för transportsystemets utveckling med övergripande beskrivningar av åtgärder och deras konsekvenser för infrastrukturen och målpuffyller.

Företagarnas inställning

- Den ekonomiska ramnivån bör ökas med åtminstone 20 procent i förhållande till den nuvarande nivån.
- Underhållet av vägnätet ska fortsatt prioriteras, liksom riktningen i inriktningsunderlaget.
- Trafikverket bör återta en större summa än de angivna 12 miljarder kronor som aviserades i inriktningsplaneringen, med scenariot att öka den ekonomiska ramnivån med 20 procent.
- Möjligheter till privat medfinansiering (OPS) i utvalda investeringar under den kommande planperioden bör främjas.

Sverige är ett glesbefolkat land i utkanten av Europa och beroende av fungerande transporter för ett konkurrenskraftigt näringsliv. Under de senaste åren har dock en betydande underhållsskuld ackumulerats, det vill säga den summa som i dag saknas för att återställa vägar och järnvägar till acceptabel standard. För att möjliggöra ett växande näringsliv och väl fungerande transportsystem är det därför avgörande att underhållet av vägnätet prioriteras, innan nya investeringar genomförs.

För att värna den befintliga infrastrukturen och återställa funktionaliteten i transportsystemet förespråkar Företagarna åtminstone en 20-procentig ökning av den

ekonomiska ramen. Satsningen förväntas förbättra konkurrenskraften för små och medelstora företag, och därigenom även för Sverige som helhet.

Återta mer än 12 miljarder kronor i järnvägsunderhåll

Gällande järnvägsunderhållet är Företagarna av åsikten att marknaden kan återta mer än de angivna 12 miljarder kronor som aviseras i inriktningsplaneringen under +20 procent-scenariot. Företagarna instämmer samtidigt med Trafikverket att det finns begränsningar i hur mycket underhåll som kan återtas under planperioden. Det skulle exempelvis kräva betydande inskränkningar i den nuvarande trafiken för att upprusta den eftersatta järnvägen till acceptabelt skick.

Vi anser emellertid att Trafikverkets argument om att bristen på tillgängliga entreprenörer kan begränsa tillgången på resurser är överdrivet. Vår bedömning är att det är möjligt att återta mer än 12 miljarder kronor för att täcka det eftersatta underhållet på järnvägen.

Slutligen vill vi uppmana regeringen att dra tillbaka Trafikverkets uppdrag om att återta Södra Malmbanan, Ostkustbanan och Mäljarbanan i egen regi. Ett återförande till statlig regi skulle innebära kraftigt ökade utgifter i miljardklassen.

Utveckla andra finansieringsformer

Regeringen bör vidare främja privat finansiering av infrastruktur för att frigöra resurser för investeringar. Den modell som kallas OPS (Offentlig-Privat Samverkan) har noggrant utvärderats, enligt utredningen SOU 2017:13, och regeringen bör följa utredningens rekommendationer genom att genomföra ett antal projekt med denna finansieringsform. Utöver att möjliggöra frigörandet av resurser finns det även potential för att öka produktiviteten och förbättra kostnadskontrollen.

Jennie Albinsson
Näringspolitisk expert
Företagarna

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk chef
Företagarna